

Διευκρινίσεις της Ιεράς Μητροπόλεως Ζιμπάμπουε για τη χειροτονία της Διακόνισσας Αγγελικής-Φοίβης

[Πατριαρχεία](#) / [Πατριαρχείο Αλεξανδρείας](#)

Σε διευκρινίσεις προβαίνει με ανακοίνωση της η [Ιερά Μητρόπολη Ζιμπάμπουε](#) για το θέμα της πρόσφατης [χειροτονίας](#) της [Διακόνισσας](#) Αγγελικής-Φοίβης.

Αναλυτικά η ανακοίνωση:

Με τις πατρικές ευλογίες της Α.Θ.Μ. του Πάπα και Πατριάρχου Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής και Πνευματικού ημών Πατρός και Προκαθημένου της Αφρικανικής Ηπείρου κ.κ. Θεοδώρου Β' γνωστοποιούμε εις το ευσεβές Χριστιανικό πλήρωμα τις

ακόλουθες διευκρινίσεις προσευχόμενοι διά την ενίσχυση παρά Θεού της Ιεραποστολικής μας Διακονίας και της ενίσχυσης της ορατής Ενότητας μας και κοινωνικής μας αλληλοστήριξης.

Για να γίνει μια χειροτονία στο Πατριαρχείο μας οι Αρχιερείς του Αλεξανδρινού Θρόνου ζητούν εγγράφως τη Πατριαρχική ευλογία και κανονική άδεια της Α.Θ.Μ. του Πάπα και Πατριάρχου Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ.κ. Θεοδώρου Β'. Έτσι και για τη χειροτονία της Διακόνισσας Αγγελικής- Φοίβης απεστάλει εκ μέρους του Σεβ. Μητροπολίτη Ζιμπάμπουε και Αγκόλας κ. Σεραφείμ σχετικό αίτημα αρχές του έτους 2023. Η προετοιμασία της υποψηφίου ξεκίνησε εδώ και δεκατέσσερα χρόνια. Η Πατριαρχική ευλογία και κανονική άδεια εδόθη από τον Αλεξανδρινό Προκαθήμενο τον Απρίλιο του 2023. Εις την αίτηση του Ζιμπάμπουε Σεραφείμ τονιζόταν ότι ζητούσε να εφαρμόσουμε τις αποφάσεις της Ιεράς Συνόδου του Πατριαρχείου μας που καθυστέρησάμε για 15 έτη λόγω του φόβου των αντιδράσεων συντηρητικών ισχυρών κύκλων.

Επίσης τονιζόταν στις συχνές ενημερώσεις του Μητροπολίτη Ζιμπάμπουε Σεραφείμ, προς τον Αλεξανδρινό Προκαθήμενο μας, ότι σκοπός της χειροτονίας διακονίσσης είναι να δημιουργήσουμε ειδικά στελέχη με οικολογική παιδεία και εκπαίδευση διά τη διδασκαλία στα Σχολεία μας και Εκκλησιαστικές μας Σχολές. Οικολογική εκπαίδευση διά την Προστασία του Περιβάλλοντος και σαφείς πρωτοβουλίες για τη προστασία άπορων και ορφανών παιδιών να έχουν πόσιμο νερό, φαγητό, να πηγαίνουν σχολείο και ιατρική περίθαλψη. Φέτος είναι η σεπτή εικοσαετία της εκλογής του Πατριάρχου μας και ως δώρο Θεού είναι το όνομα που του δίνουν τα άπορα παιδιά της Αφρικής που προστατεύονται αποκαλώντας τον ως «το Πατριάρχη της Αγάπης» για την πατρική του ευαισθησία να προστατεύονται με κάθε τρόπο τα άπορα και ορφανά παιδιά της Αφρικής ως ο ορατός φιλόστοργος Πατέρας τους.

Πρέπει να διευκρινίσουμε ότι ο Αλεξανδρινός Προκαθήμενος εις το Πατριαρχικό Γράμμα της Πατριαρχικής ευλογίας και κανονικής άδειας διά την χειροτονία της Διακονίσσης Αγγελικής - Φοίβης τονίζει με σαφήνεια να γίνει η χειροτονία κατά την Αρχαία Εκκλησιαστική Αποστολική Παράδοση.

Χωρίς ο Σεβ. Μητροπολίτης Ζιμπάμπουε Σεραφείμ να έχει πρόθεση να μη εφαρμόσει την Πατριαρχική αυτή σαφή οδηγία θεώρησε ότι την εφάρμοσε πλήρως προσαρμοσμένη στις νέες κοινωνικές συνθήκες της εποχής μας τη διαδικασία της αναβίωσης του θεσμού αυτού με τη διαδικασία και τις ευχές που εφάρμοσε ο άγιος Νεκτάριος ο Θαυματουργός τον εικοστό αιώνα.

Προκειμένου εις το μέλλον να μη δημιουργούνται αχρείαστες παρερμηνείες διά

την αναβίωση του θεσμού των Διακονισσών στο Πατριαρχείο Αλεξανδρείας, με πρόταση του Αλεξανδρινού Προκαθημένου κ.κ. Θεοδώρου η Ιερά Σύνοδος εν ευθέτω χρόνω θα ετοιμάσει ομοιόμορφες Συνοδικές αποφάσεις που θα εφαρμόζονται σε όλες τις Ιερές Μητροπόλεις και Επισκοπές του Αλεξανδρινού Θρόνου.

Η ομόφωνη απόφαση διά την αναβίωση του θεσμού των Διακονισσών της Ιεράς Συνόδου του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής μετά από πρόταση του Αλεξανδρινού Προκαθημένου στην Αφρικανική Ήπειρον κ.κ. Θεοδώρου Β' πραγματοποιήθηκε το 2009.

Όταν εις τας ετήσιες εκθέσεις Αρχιερέων του Θρόνου προς την Α.Θ.Μ. και τα Μέλη της Ιεράς Συνόδου, διά τη ποιμαντική αυτών διακονίας εις τας επαρχίας των, έγιναν αναφορές ότι ιθαγενείς κληρικοί σκανδαλίσθηκαν όταν στο Ιερό Μυστήριο του Βαπτίσματος έβαζαν το ευλογημένο λάδι σε νεαρές Γυναίκες. Αμέσως με πρόταση του Πατριάρχου μας προς την Ιερά Σύνοδο αποφασίσθηκε να εξεταστεί το θέμα της Αναβίωσης του θεσμού των Διακονισσών των Αποστολικών χρόνων. Ορίσθηκε εκλεκτό Μέλος της Ιεράς Συνόδου να ετοιμάσει προς το σκοπό αυτό ειδικό υπόμνημα διά τις ετήσιες εργασίες της Ιεράς Συνόδου του έτους 2009 με τίτλο «Η θέσις του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας διά την Ιερωσύνη των Γυναικών». Μετά τη παρουσίαση του Υπομνήματος αυτού ακολούθησε γόνιμη συζήτηση που ολοκληρώθηκε με ομόφωνη Συνοδική απόφαση μετά από πρόταση του Αλεξανδρινού Προκαθημένου για την Αναβίωση του θεσμού των Διακονισσών. Σταδιακά στη ζωή της Εκκλησίας με την υιοθέτηση του νηπιοβαπτισμού άρχισε να υποτονεί και η ποιμαντική ανάγκη της χειροτονίας Διακονισσών. Στο χώρο της Ιεραποστολής που έχουμε την ποιμαντική ανάγκη της κατηχητικής προετοιμασίας ενηλίκων γυναικών διά το Μυστήριο του Ιερού Βαπτίσματος προβάλλεται ξανά όπως εις τα αποστολικά χρόνια που οι περισσότεροι εκ των κατηχουμένων ήσαν ενήλικες.

Στο μεταξύ Συνοδικά Μέλη τόνισαν ότι είναι καλύτερα να καθυστερήσουμε την εφαρμογή της Συνοδικής Απόφασης γιατί οι περισσότεροι που στηρίζουν οικονομικά την Ιεραποστολική μας διακονία είναι συντηρητικοί και θα σταματούσαν να μας βοηθούν με ρίσκο της κατάρρευσης της Ιεραποστολικής μας διακονίας.

Από το 2009 που είχαμε τη Συνοδική Απόφαση μέχρι το 2016 που συνεκλήθη μετά από περισσότερα από 1000 χρόνια επί τω αυτώ η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος δεν έγινε τίποτα προς τη κατεύθυνση αυτή. Στο μεταξύ Διορθόδοξα Συνέδρια που οργάνωναν Τοπικές Εκκλησίες, ως και Θεολογικά Συνέδρια τόνιζαν τη σημασία της Αναβίωσης του θεσμού των Διακονισσών στη ποιμαντική ζωή της Εκκλησίας μας.

Η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος της Κρήτης συνέβαλε τα μέγιστα για τη ιστορική αυτή πρωτοβουλία του Αλεξανδρινού Προκαθημένου μας κ.κ. Θεοδώρου Β' διά την αναβίωση του θεσμού των Διακονισσών της Αποστολικής Εποχής.

Μεταξύ άλλων στις εργασίες της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου αποφασίσθηκε μέσα από μακροσκελείς συζητήσεις όλων των Αρχιερέων των Τοπικών Εκκλησιών που συμμετείχαν, λαμβάνοντας όμως και τις θέσεις των Εκκλησιών που απουσίαζαν, ότι για θέματα που δεν αναφέρονται εις την Δογματική Πίστη της Εκκλησίας, όπως περί των Προσώπων της Αγίας Τριάδος και του Προσώπου της Παναγίας μας, η κάθε Τοπική Εκκλησία διά του αρμοδίου Συνοδικού Σώματος της έχει την ευθύνη με κριτήριο τις ποιμαντικές ανάγκες των Μελών τους να ρυθμίζουν θέματα Ηθικής και Ποιμαντικής και Κατηχητικής Διακονίας, όπως τα θέματα Γάμου, Νηστείας, δεύτερου γάμου κληρικών όταν δεν φέρουν ευθύνη για το διαζύγιο τους και μέσα σ' αυτό το πνεύμα και η ποιμαντική ευθύνη της Τοπικής Εκκλησίας διά της Ιεράς της Συνόδου να αναβιώσει οποιονδήποτε θεσμό της που ποτέ της εν Οικουμενική Συνόδω κατάργησε. Κι αυτό συμβαίνει και με τους κανόνες των Οικουμενικών Συνόδων που αναφέρονται στη χειροτονία των Διακονισσών. Απλώς ιστορικά φαίνεται όταν άρχισε να υιοθετείται ο νηπιοβαπτισμός άρχισε να περιορίζεται κι ο θεσμός των Διακονισσών των πρώτων αιώνων. Στα Βυζαντινά χρόνια όμως λειτουργούσε ξανά. Επειδή λοιπόν στο χώρο της διακονίας μας της Ορθόδοξου Ιεραποστολής στην Αφρική επειδή έχουμε καθημερινά και ενήλικες Γυναίκες διά την κατηχητική ετοιμασία τους και τη τέλεση του Ιερού Μυστηρίου του Βαπτίσματος, η ποιμαντική αναγκαιότητα της αναβίωσης του θεσμού των Διακονισσών ήταν απαραίτητη όπως στα Αποστολικά χρόνια που έπρεπε συνέχεια να προετοιμάζονται και ενήλικες γυναίκες.

Από το πρώτο αιώνα μέχρι τον εικοστό αιώνα πολλά πράγματα άλλαξαν στο κόσμο. Οι Απόστολοι καλούν τους δούλους να είναι πιστοί στους Κύριους τους αλλά ταυτόχρονα τονίζουν το Ευαγγέλιο του Ιησού Χριστού ότι όλοι είμαστε ίσοι γιατί έχουμε δημιουργηθεί κατ' εικόνα Θεού. Στην εποχή μας στο χώρο της σύγχρονης κοινωνίας ουδείς μπορεί να συμβιβασθεί με το θεσμό της δουλείας.

Γι' αυτό κι ο άγιος Νεκτάριος, όταν για ποιμαντικούς λόγους προχώρησε στην αναβίωση του θεσμού της χειροτονίας των διακονισσών προχώρησε στη

χειροτονία τους όπως γίνεται και με τη χειροτονία των διακόνων και με τις ίδιες ποιμαντικές και κατηχητικές ευθύνες των διακονισσών που έχουν και οι διάκονοι. Άλλωστε μέσα από τις οδύνες Α' Παγκοσμίου Πολέμου που οι άνδρες που έχαναν νεαροί τη ζωή τους ήσαν περισσότεροι από αυτούς που ζούσαν, προχώρησε στη αναβίωση των Διακονισσών χωρίς να ζητήσει Συνοδική Απόφαση γιατί γνώριζε ότι θα εφάρμοζε κάτι που προνοούσαν οι ιεροί κανόνες Οικουμενικών Συνόδων και που ποτέ δεν διαφοροποιήθηκαν ή καταργήθηκαν Απλώς όταν δεν εφαρμόζοντο.

Ο Σεβ. Μητροπολίτης Ζιμπάμπουε Σεραφείμ διά την εφαρμογή της ομόφωνης απόφασης της Ιεράς Συνόδου, μετά την Πατριαρχική ευλογία και κανονική άδεια απλώς ακολούθησε τη ποιμαντική διαδικασία του Αγίου Νεκταρίου Πενταπόλεως. Έστω κι αν είχαμε Συνοδική Απόφαση για να είμαστε σίγουροι ότι ακολουθούμε την Αποστολική Παράδοση της Εκκλησίας μας βλέπουμε τι έχουν κάνει για παρόμοιες σημαντικές ποιμαντικές πρωτοβουλίες οι άγιοι Πατέρες της Εκκλησίας μας κι ο τελευταίος εκ των αγίων που μας έδειξε το τρόπο της πρωτοβουλίας αυτής της αναβίωσης του θεσμού των Διακονισσών είναι ο άγιος Νεκτάριος, ο θαυματουργός άγιος που χειροτονήθηκε στον Αλεξανδρινό Θρόνο ως Μητροπολίτης Πενταπόλεως.

Η αναβίωση του αποστολικού θεσμού της χειροτονίας Διακονισσών στην Ορθόδοξη Εκκλησία το ζητούσαν με προτάσεις τους Διορθόδοξα Θεολογικά Συνέδρια και οργανωμένα Ορθόδοξα Κέντρα για τα τελευταία σαράντα χρόνια. Με τη πρόνοια του Θεού η Αλεξανδρινή Εκκλησία πάντοτε με τη βοήθεια του Θεού ήταν στη πρώτη γραμμή για να κατευθύνει εν ταπεινώσει την όλη Εκκλησία με την Αλεξανδρινή της Αποστολική Θεολογία αλλά και για θέματα όπως στο παρελθόν με τις ετήσιες εορταστικές επιστολές του Αγίου Αθανασίου του Μεγάλου για την ημερομηνία του εορτασμού του Πάσχα, ή για τη καθιέρωση του νέου Ημερολογίου διά του μακαριστού κορυφαίου Αλεξανδρινού Προκαθημένου Μελετίου Μεταξάκη και στην εποχή μας διά της προτάσεως του διαδόχου των Αλεξανδρινού Προκαθημένου κ.κ. Θεοδώρου για την αναβίωση της χειροτονίας των Διακονισσών όπως την εφάρμοσε ο άγιος Νεκτάριος στις αρχές του εικοστού αιώνα.

Με την αναβίωση του θεσμού των Διακονισσών επανατονίζουμε και τη σημασία του Προσώπου της Παναγίας μας εις την υπόθεσιν της εν Χριστώ Σωτηρίας μας. Η Παναγία μας εκ μέρους της Ανθρωπότητας την ημέρα του Ευαγγελισμού απαντά με υπακοή και ταπείνωση «Ιδού η δούλη Κυρίου γένοιτο μοι κατά το ρήμα σου». Γι' αυτό ο άγιος Νεκτάριος προχώρησε στην αναβίωση του αποστολικού θεσμού της χειροτονίας των Διακονισσών, γράφοντας και τον Γνωστό Εκκλησιαστικό Ύμνο «Αγνή Παρθένε Δέσποινα, Άχραντε Θεοτόκε».

Η αναβίωση του θεσμού των Διακονισσών των Αποστολικών χρόνων στο Πατριαρχείο Αλεξανδρείας δεν δεσμεύει ουδεμία Τοπική Εκκλησία να ακολουθήσει

το παράδειγμα της. Η κάθε Τοπική Εκκλησία διά της Ιεράς της Συνόδου είναι υπεύθυνη για το θέμα αυτό.

Η καλοπροαίρετη σοβαρή ανοικτή συζήτηση είναι καλοδεχούμενη για όλα τα θέματα που αφορούν την Εκκλησία μας.

Ο κάθε Επίσκοπος έχει ιερό καθήκον να εφαρμόζει τις αποφάσεις της Ιεράς Συνόδου που ανήκει για να προστατεύεται η ορατή ενότητα της Εκκλησίας μας.

Στη περίπτωση της χειροτονίας της Διακονίσσης Αγγελικής-Φοίβης, στη προσπάθεια του να στηριχθεί ο Μητροπολίτης Ζιμπάμπουε στο Τυπικό της χειροτονίας που ακολούθησε ο άγιος Νεκτάριος εδόθη η εντύπωση διά το αντίθετο. Απολογούμαστε γι' αυτό και διαβεβαιώνουμε το ευσεβές πλήρωμα της Αγίας μας Εκκλησίας ότι η διακονία της Διακόνισσας Αγγελικής -Φοίβης θα αναφέρεται στις σαφείς οδηγίες της Ιεράς Πατριαρχικής μας Συνόδου που θα προτείνει εις την ολομέλεια της η Α.Θ.Μ. ο Πάπας και Πατριάρχης Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ.κ. Θεόδωρος Β', του οποίου άλλωστε οι απανταχού Ορθόδοξοι γνωρίζουν την ευαισθησία του και την αγάπη του να διασώζεται και να προστατεύεται παντού και πάντοτε η ορατή ενότητα της Εκκλησίας και του Πληρώματος Αυτής.

